

Svar på spørgsmål, stillet under foretræde den 5/4-18, med tilhørende uddybende oplysninger.

Antal årlige vielser:

De tal kommunerne er bedt om at oplyse til børne- og socialministeriet, dækker over følgende vielseskombinationer:

- EU-borger og EU-borger
- Ikke EU-borger og ikke EU-borger
- EU-borger og ikke EU-borger

Hvor mange proformaægteskaber indgås der i Danmark?

De fem kommuner vurderer, at der er tale om 2-3 % proformaægteskaber. Statistik for Ærø Kommune med kombination af lande er sendt til udvalgets sekretariat den 6/4-18.

Under foretrædet blev der fra flere af udvalgets medlemmer nævnt en beregning af, at antallet af proformaægteskaber udgør 10 %. Da ingen af de fem kommuner kan genkende dette omfang, vil ministeren blive anmodet om indsigt i disse beregninger.

Såfremt proformapar antages at være 5 %, resterer der 95 % reelle par tilbage. Det virker derfor som et voldsomt og samfundsøkonomisk tungt eksperiment at oprette en central enhed, der i 1. instans skal screene alle udenlandske par, når kommunerne med den rette hjemmel kan håndtere opgaven.

Hvorfor er problematikken, med at der indgås proformaægteskaber i kommunerne, opstået?

Fordi:

- En yderst begrænset procentdel af de udenlandske par, der indgår ægteskab i Danmark udnytter, at kommunerne ikke har hjemmel til at skride ind og afvise at vie par, hvor der er mistanke om proformaægteskab.

Tværtimod står der følgende i vejledning nr. 9038 af 18/01/2018 om behandling af ægteskabssager, kap. 6.2. *Proformaægteskaber - "Indberetning af en mistanke om et proformaægteskab begrundet ikke, at myndigheden kan afvise at udstede en prøvelsesattest, hvis ægteskabsbetingelserne i øvrigt er opfyldt, eller at gennemføre en vielse. Indberetningen giver heller ikke kommunen mulighed for at udsætte en vielsessag."*

Hvilke nationaliteter er det, der forsøger at indgå proformaægteskaber?

Ift. statistik fra Ærø Kommune er det svært at få et entydigt billede af, hvilke kombinationer af nationaliteter, det er, der forsøger at indgå proformaægteskab. Typisk er en af parterne en ikke EU-borger, der bliver viet med en person fra lande som Bulgarien og Rumænien. Disse ikke EU-borgere er oftest dem, der forsøger at indrejse med falske opholdstilladelser.

Hvad er det, kommunerne ønsker?

Der ønskes en ændring af ægteskabslovgivningen, så kommunerne får:

- pligt til at afvise af vie par ved mistanke om proformaægteskab.
- pligt til at indberette mistænkelige par til politiets efterforskningscenter (NEC), så politiet kan arbejde med at komme evt. menneskesmuglere og økonomiske kriminalitet til livs.
- pligt til at indberette alle udenlandske par til et centralt register, som alle kommuner og andre myndigheder kan søge i.

Er kommunerne i stand til at håndtere en pligt til at afvise proformaægteskaber?

Kommunerne påser allerede i dag at betingelserne i ægteskabsloven overholdes. Der henvises til:

- LBK nr. 54 af 18/01/2018 (Ægteskabsloven),
- BEK 1493 af 11/12/2017 (Ægteskabsbekendtgørelsen),
- VEJ. 9038 af 18/01-2018 (Ægteskabsvejledningen) samt
- Diverse cirkulæreskrivelser.

Det må antages, at kommunerne er i stand til at løfte lovgivningen, ligesom kommunerne er i stand til at løfte øvrig lovgivning.

I forhold til evt. proformaægteskaber mellem en dansker og en udlænding, antages det i vejledningens kap. 6.2, at kommunerne har de relevante kompetencer til at spotte proformapar. Kommunerne må derfor også have kompetencerne, såfremt det drejer sig om to udlændinge. *"Prøvelsesmyndigheden og den borgerlige vielsesmyndighed skal indberette tilfælde, hvor myndigheden har grund til at antage, at det afgørende formål med ægteskabets indgåelse er, at en af parterne opnår opholdstilladelse i Danmark. Indberetning skal ske til Udlændingestyrelsen, hvor oplysningen kan indgå i behandlingen og afgørelsen af sager om ægtefællesammenføring."*

I dag vælger kommuner, der sjældent har forespørgsler på udenlandske vielser, at henvise til andre kommune.

Hvordan sikrer kommunerne validering af papirer / prøvelsen af ægteskabsbetingelserne?

Prøvelsen af ægteskabsbetingelserne er den del af opgavevaretagelsen, der kræver stor opmærksomhed, og tager længst tid.

På baggrund af en udfyldt og underskrevet ægteskabserklæring og indleverede dokumenter skal der foretages en konkret og individuel sagsbehandling og validring ift den enkelte person og dennes dokumenter.

Prøvelsen er forskellig afhængig af den enkelte persons nationalitet og historik (civilstand = ledig, fraskilt, enke/enkemand), Ved skilsmisse skal den fremlagte originale skilsmisseerklæring, afhængig af i hvilket land den er udstedt, være forsynet med stempel om retskraft, apostillepåtegning (Haagenkonvention) eller legalisering (påtegning fra indenrigsministerium + udenrigsministerium + den danske ambassade det pågældende landet).

Udover at opfylde ægteskabsbetingelserne skal parrene godtgøre, at have lovligt ophold i landet. Dette sikres i tæt dialog med politiet, der ofte får tilsendt dokumentation i form af kopi af pas og visa. Der er imidlertid forskellig praksis afhængig af politikreds. Det er et ønske fra kommunerne at politiet har en ensartet praksis ift. kontrol af dokumenter og indkaldelse af par til fremvisning af originaldokumenter.

Hvad er den irske model?

Dette er, hvad irerne gør i praksis under section 58(4) af the Civil Registration Act 2004:

Alle "EU"+"ikke-EU" kombinationer kommer til personlig samtale hos giftefogeden. Giftefogeden interviewer parret (hver for sig). Hvis giftefogeden er tilfreds med, at det ikke er proforma, så får parret tilladelse til at blive viet. Det er giftefogederne, prøvelses-/vielsesmyndigheden, der træffer afgørelsen.

Hvis giftefogeden mener der er mistanke om proforma, bliver sagen (inkl. skriftlig rapport af interviewet) sendt videre til den relevante superintendent registrar (SR). Der sidder i alt 8 SR'er i Irland. De dækker 3-4 counties hver. I Irland er der 26-28 administrative counties.

SR'en tager sig af sagen, der bliver videresendt fra giftefogeden. SR undersøger parret nærmere, bl.a. kan de bede parterne komme med supplerende oplysninger som f.eks. feriebilleder, gamle kvitteringer osv.

SR træffer en afgørelse, og indberetter sagen til ministeriet. Hvis SR afviser parret pga. mistanke om proforma, har parret mulighed for at anke sagen i byretten.

Hvilke fordele og ulemper er der ved en central enhed?

Såfremt en central enhed oprettes som en 2. instans / klageinstans kan kommunerne se en fordel heri. Modellen vil lægge sig op ad "den irske model", hvor "SR" erstattes af "den centrale enhed".

Den centrale enhed skal:

- Afgøre klager fra par over kommunernes afvisning om at måtte indgå ægteskab, pga. mistanke om proformaægteskab.
- Føre tilsyn med at kommunerne generelt lever op til loven.
- Administrere et centralt register, som kommuner skal indberette til og kan søge indsigt i, på lige fod med fx politiet.

Såvel lovændringen, der giver kommunerne hjemlen til at afvise par, som etableringen af en central 2. instans, kan gennemføres rimeligt hurtigt, og vil ikke være samfundsøkonomisk ude af proportioner, henset til den lave procentdel eventuelle proformaægteskaber. Det kommunale / statslige 1. og 2. instansbegreb er en kendt organiseringsmåde i Danmark.

Modsat vurdere kommunerne, at en central 1. instans, vil blive en bureaukratisk flaskehalsløsning med en unødigt lang sagsbehandlingstid. Kommunerne vil være nødt til at afskedige kompetence medarbejder, og kan ellers forholde sig afventende, ift. at modtage screenede par, der må indgå ægteskab. Det bureaukratiske system forventes at få den effekt, at talrige reelle par, der bl.a. vælger en vielse i Danmark ud fra et turistmæssigt synspunkt, vil vælge Danmark fra.

Hvor stor er omsætningen?

Kommunernes turist- og erhvervsforeninger vurderer, at hvert brudepar i forbindelse med deres vielse i gennemsnit lægger mellem 7-8.000 kr. i den respektive kommune.

Ministeriet har oplyst, at der er mellem 10-13.000 vielser årlig i Danmark. Dvs. at bryllupsturismen bidrager til samfundet med mellem 70 – 100 mio. kr. Hertil kommer merindtægter:

- Fra de mange familiemedlemmer og bryllupsgæster, der ledsager mange par.
- Fra par, der efterfølgende rejser til København, for at få en apostillepåtegning på deres vielsesattest.
- Fra etablerede vielsesbureauer i kommunerne.
- Fra kommunale og private arbejdspladser i form af skattegrundlag.
- Fra brudepar der vælger at besøge vielsesstedet og Danmark igen. Dette har kommunerne mange eksempler på.

Det ligger kommunerne meget på sinde at bevare de arbejdspladser, der gennem en målrettet indsats er skabt i kommunerne, såvel i kommunalt som privat regi. Bryllupsturismen skaber samtidig aktivitet og omsætning i kommunerne hele året rundt og ikke kun i højsæsonen, hvor mange andre turister, gerne vil besøge kommunerne.

Såfremt der er spørgsmål til ovennævnte uddybning af stillede spørgsmål, stiller kommunerne sig naturligvis til rådighed. Ligesom politikere såvel som embedsmænd er meget velkomne til at komme på besøg i kommunerne for ved selvsyn at konstatere, at kommunerne er i stand til at håndtere lovgivningen og bryllupsturismen.